

[Total No. of Pages : 4]

UGSAN - SN301

B.A./B.Sc./B.Com.(Genl)/B.Com.(CAS)/B.B.A. DEGREE
EXAMINATION, DECEMBER - 2023

(THIRD SEMESTER) (New Regulation)

MODERN INDIAN LANGUAGE - SANSKRIT

Drama, Upanishad, Alankaras & History of Sanskrit Literature
(w.e.f. 2020-2021 Admitted Batch)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 75

प्रथमो भागः

I. द्वौ श्लोकौ पूर्णतया लिखत । [2 × 2½ = 5]

- 1) आयुः प्रियाः
- 2) कद्वाम्ल प्रदाः
- 3) देवद्विज तप उच्यते
- 4) अनुद्वेगनरं उच्यते

II. द्वयोः श्लोकयोः भावं लिखत । [2 × 2½ = 5]

- 1) यातयामं गतरसं पूति पर्युषितं चयत्
उच्छिष्टमपि चामेध्यं भोजनं तामसप्रियम् ॥
- 2) मनः प्रसादसौम्यत्वं मौनमात्मणिनिगूहः
भाव संशुद्धिरित्येतत् तपो मानसमुच्यते ॥
- 3) दातव्यमिति यद्भानंदीयते ऽ नुपकारिणे ।
देशे काले च पात्रे च तद्भानं सात्त्विकं स्मृतम् ॥
- 4) ॐ तत्सदिति निर्देशो ब्रह्मणस्त्रिविधः स्मृतः ।
ब्राह्मणास्तेन वेदाश्च यज्ञाश्च णिहिताः पुश ॥

S-1911

[1]

[P.T.O.]

UGSAN - SN301

III. पञ्चानां लघुसमाधानानि लिखत ।

[5 × 1 = 5]

- 1) भासमहाकविना कति रूपकानि विरचितानि?
- 2) पाण्डवाः कीदृशाः?
- 3) माता कीदृशीः?
- 4) मध्यम व्यायोगे मध्यमौ कौ?
- 5) श्रुतिवचनं किम्?
- 6) गान्धिमहाशयस्य आत्मकथायाः नाम किम्?
- 7) द्विजात्तमाः किमर्थं मोचनीयाः?
- 8) पितृहृदयानि कीदृशानि?

IV. पञ्चानां लघुसमाधानानि लिखत ।

[5 × 1 = 5]

- 1) प्रधानाः उपनिषदः कति सन्ति?
- 2) उपनिषद् इति शब्दस्य अर्थः कः?
- 3) काभ्यां न प्रमदितव्यम्?
- 4) धर्ममूलं किम्?
- 5) त्रिविधा श्रद्धा का?
- 6) किं शरीरं तपः?
- 7) त्रयः आहाराः क?
- 8) वाङ्मय तपः किम्?

S-1911

[2]

UGSAN - SN301

V. पञ्चानां निर्दिष्ट विभक्ति रूपाणि लिखत । [5 × 1 = 5]

1) अस्मद् (चतुर्थी)	2) युष्मद् (द्वितीया)
3) जलमुच् (प्रथमा)	4) वाच् (षष्ठी)
5) भवत् (तृतीया)	6) विद्वस् (षष्ठी)
7) मनस् (पंचमी)	8) पचत् (चतुर्थी)

द्वितीयो भागः

VI. मध्यम व्यायोगः इति पाठस्य सारांशं लिखत । [1 × 8 = 8]

अथवा

घटोत्कचस्य पात्र चित्रणं कुरुत ।

VII. सङ्कल्पबलम् इति पाठस्य सारांशं लिखत । [1 × 8 = 8]

अथवा

गान्धिमहाशयस्य आदर्श गुणान् वर्णयत ।

VIII. शिष्यानुशासनम् इति पाठस्य सारांशं लिखत । [1 × 8 = 8]

अथवा

भगवद्गीतायाः सप्तदश अध्याय सारांशं लिखत ।

S-1911

[3]

[P.T.O.]

UGSAN - SN301

IX. चतुर्णां सन्दर्भ वाक्यानि लिखत । [4 × 2½ = 10]

- 1) वनं निवासाभिगतं मनस्विनाम् ।
- 2) माता किल मनुष्याणां दैवतानां च दैवतम् ।
- 3) दण्डं चायार्हमिह धारयितुं समर्थाः ।
- 4) श्रद्धया देयम् ।
- 5) एष आदेशः एष उपदेशः एष अनुशासनम् ।
- 6) सत्यं वद ! धर्मं चर ।
- 7) स्वाध्यायान्माप्रमदः ।
- 8) मातृदेवो भव ।

X. द्वयोः अलङ्कारयोः लक्ष्य लक्षण समन्वयं कुरुत । [2 × 4 = 8]

1) अनन्वयः	2) दीपक
3) उल्लेखः	4) उपमा

XI. द्वयोः लघुविवरणं कुरुत । [2 × 4 = 8]

1) भारवि	2) भवभूति
3) दण्डी	4) कौटिल्यः

